

SPREMNOST DJETETA ZA POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

*Suzana Uzelac, pedagoginja
Dječji vrtić „Radost“ Poreč - Parenzo
pedagoška g. 2021./2022.*

Sadržaj rada

- 1. Zakonska osnova upisa**
- 2. Postupak utvrđivanja psihofizičke zrelosti djeteta**
- 3. Sposobnosti i vještine koje su potrebne pri upisu djece u školu**
- 4. Kako pripremati dijete za školu**

ZAKONSKA OSNOVA

Školski obveznici

- U prvi razred OŠ za školsku g. 2022./2023. upisuju se djeca koja su rođena od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine.

Raniji upis

- Na zahtjev roditelja mogu se upisati i mlađa djeca, rođena od 1. travnja 2016. do 31. prosinca 2016.
 - Najkasnije do 31. ožujka 2022., Upravnom odjelu za obrazovanje, sport i tehničku kulturu IŽ u Poreču, roditelji dostavljaju zahtjev za prijevremeni upis – Obrazac 6 (uz zahtjev se dostavlja mišljenje stručnog tima vrtića).

Odgoda upisa

- Predlaže je stručno povjerenstva škole nakon utvrđivanja psihofizičke zrelosti djeteta i/ili na temelju dokumentacije drugih stručnjaka.

KRONOLOGIJA UPISA

26. – 28.
siječnja
2022.

- **PREDUPIS**

od 31. 3.
do 15. 6.
2022.

- **POSTUPAK UTVRĐIVANJA DJETETOVE ZRELOSTI ZA ŠKOLU**

od 15.
lipnja
2022.

- **UPIS**

POTREBNI PODACI – DOKUMENTACIJA

PREDUPIS

- Podaci o djetetu: ime i prezime, datum rođenja, OIB, adresa stanovanja
- Podaci o roditeljima: ime i prezime, telefonski kontakt, email adresa
- Dječji vrtić koji je dijete pohađalo
- Posebne napomene

UPIS

- Potvrda o prebivalištu/boravištu (ili kopija osobne iskaznice)
- Domovnica (kopija)
- Rodni list (kopija)
- Upisnica
- Anketni list: izborna nastava, produženi boravak i dr.

*OŠ Jože
Šurana
Višnjan*

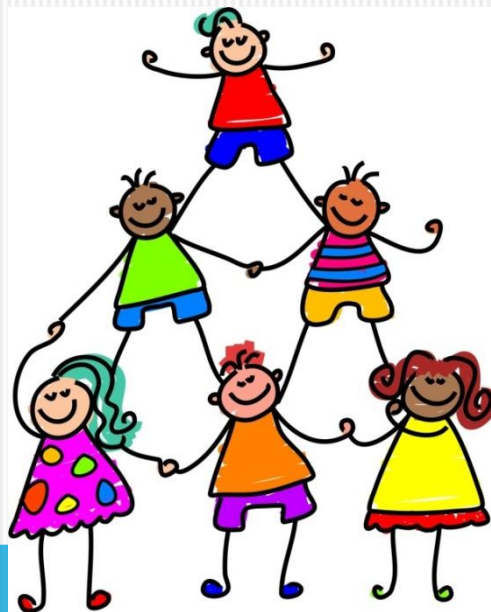
Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta

PROVODI Stručno povjerenstvo škole (stručni suradnici, školska liječnica, učiteljica RN) koje daje mišljenje i prijedlog.

ŠTO JE SPREMNOST ZA ŠKOLU?

Koja znanja, vještine i sposobnosti dijete treba imati kako bi bilo spremno za upis u prvi razred OŠ?

ZRELOST ZA POLAZAK U ŠKOLU

Fizička zrelost

Spoznajne vještine i znanja

Predčitalačke vještine

Predmatematičke vještine

Grafomotoričke vještine

Socioemocionalna zrelost

Koncentracija i pažnja

Dijete prije polaska u osnovnu školu treba dosegnuti optimalan stupanj navedenih psihičkih i fizičkih funkcija kako bi bilo uspješno u svladavanju odgojno-obrazovnog programa.

FIZIČKA/TJELESNA SPREMNOST

ŠTO

Liječnički pregled

?

mjerenje visine i težine, razvoj osjetila (vida i sluha), razvoj govora, motorike, percepcije i cijepljenje

TKO?

liječnik ambulante školske medicine

KADA?

ožujak/travanj – lipanj
- po pisanom pozivu

GDJE?

ambulanta školske medicine u Poreču

DV „Radost I“, Soba 2 - sportske aktivnosti (vježbe yoge)

DV „Radost II”, Soba 3- sudjelovanje u Tjednu Europskog sporta

POSTUPAK UTVRĐIVANJA PSIHOFIZIČKE ZRELOSTI

ŠTO

Intervju s djetetom i/ili TZŠ

TKO?

stručni suradnici koje odredi škola
(pedagog, psiholog, logoped,
edukator-rehabilitator)

KADA?

od 31.3. do 15.6.

GDJE?

u školi

SPOZNAJNE VJEŠTINE I ZNANJA

■ OSOBNI PODATCI

Dijete zna reći:

ime i prezime

adresu

imena roditelja

imena ostalih ukućana, prijatelja, odgojiteljica

naziv mjesta/grada u kojem dijete živi

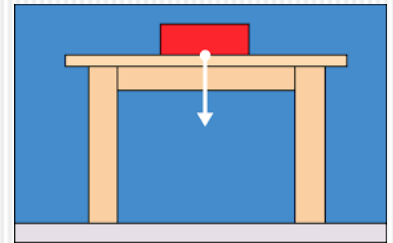
▪ PROSTORNI I VREMENSKI ODNOSI

Razumije prostorne odnose:

- Ispod, iznad, ispred, iza, na, u
- Usvojilo je orijentaciju: na tijelu (desna/lijeva ruka), u prostoru i na papiru
Zna kako se drži knjiga, da tekst ide slijeva na desno, zna okretati listove

Razumije vremenske odnose:

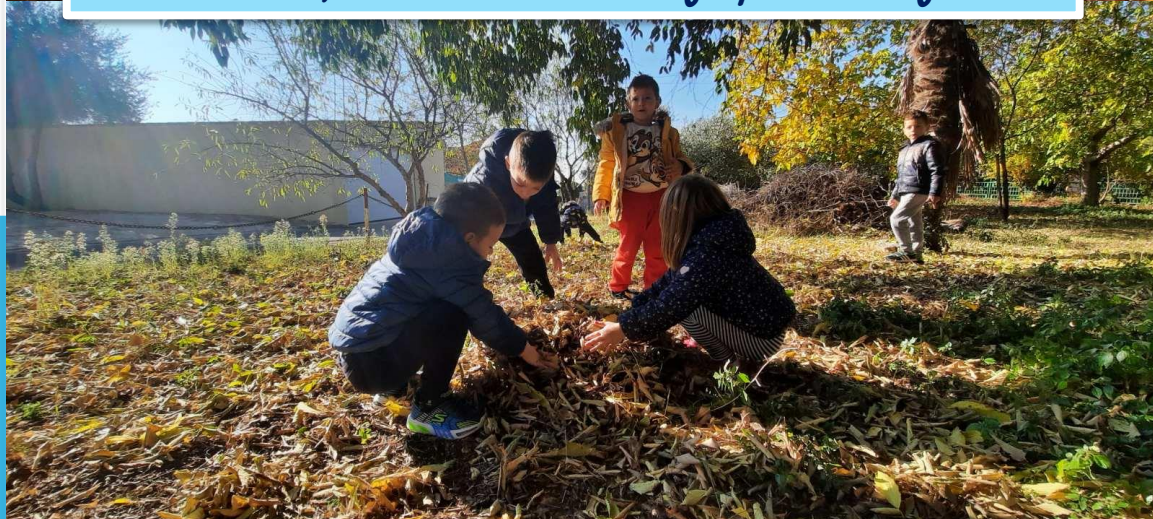
- prije, poslije, jutro, podne, večer

PV Kaštelir, Soba 2 - plodovi jeseni

PV Kaštelir, Soba 1 - istraživanje prirode u jesen

▪ BOJE

Dijete prepozna je i imenuje sljedeće boje:

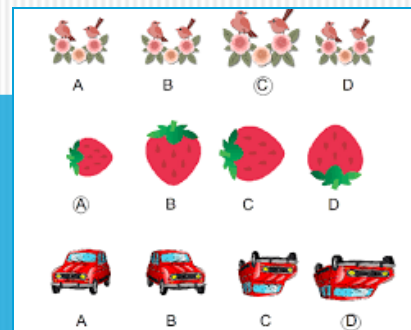
žuta, zelena, crvena, plava, bijela, crna, smeđa,
narančasta i ljubičasta.

KOGNITIVNA ZRELOST

- Opće oblikovanje pojmova: što ubrajamo u pokućstvo, što se sve može obući
- Uočavanje razlike: npr. po čemu se razlikuje ptica – pas, drvo – staklo
- Sposobnost klasifikacije: domaće životinje, povrće, voće, vozila, zanimanja
- Razvrstavanje prema boji, obliku, veličini (debljini, širini, dužini, težini), vrsti

Misaoni zadaci /kognitivne i spoznajne sposobnosti

- Igre suprotnosti:
uspoređivanje predmeta: veći - manji,
lakši - teži, viši - niži, širi - užiji, viši - niži,
bliži - dalji
(npr. uspoređivati pokuse
po visini i širini)
- Igre razlikovanja:
Po čemu se razlikuje: jaje - kamen,
brod - autobus, daska - staklo?
Po čemu su slični: kruška i jagoda,
leptir i muha?
- Igre razvrstavanja:
Životinje koje imaju krila?
- Što je to: Ima četiri noge, krzno, spretno se penje po drveću?
- Razvrstavanje igračaka, novčića, papira ili kuglica po boji i sl.
- Izrada ogrlica po određenom redoslijedu
- Različiti zadaci (radni listovi, dječji časopisi)

DV „Radost I“, Soba 6 - Dani kruha (oblikovanje tijesta)

DV „Radost I“, Soba 6 - zdrava prehrana (izrada soka od voća)

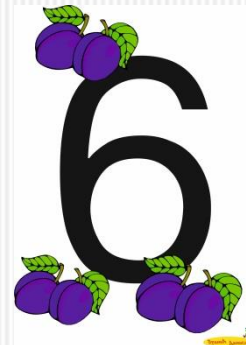
PV Baderna – igra s različitim oblicima

PV Kaštelir, Soba 1 – slaganje oblika po veličini

PREDMATEMATIČKE VJEŠTINE - SNALAŽENJE S BROJEVIMA

- Mehaničko brojanje. Broji, uz prebrojavanje do 10.
- Prepoznavanje količine: Povezuje količinu s brojem (brojka 6 = 6 elementa)
- Uspoređivanje brojeva do 10 po veličini: zna koji je broj veći, a koji manji
- Uspoređivanje dva skupa po veličini - može odrediti u kojem skupu ima više, a u kojem manje elemenata
- Snalazi se u pojmovima više – manje, oduzmi – dodaj

*PV Vižinada, Soba 2 -
povezivanje broja i količine*

PV Kaštelir, Soba 1 - nizanje brojeva po veličini

PV Kaštelir ,Soba 2 - povezivanje broja i količine

PV Sv. Lovreč – igre s brojevima

Predmatematičke vještine - „Matematičke igre“ u svakodnevnim situacijama (preduvjeti za razumijevanje matematike)

- brojanje i prepoznavanje brojeva
(npr. koliko je ovdje zasađeno palmi, postavi stol za tri osobe)
- prebrojati i usporediti količine (npr. više – manje)
- rastavljanje cjeline na dijelove i obrnuto
- matematičke priče

**Matematika prije škole,
M. Čudina Obradović**

GOVOR I RJEČNIK

- Zna verbalno definirati jednostavne pojmove (ima osnovne informacije)
- Zna prepričati kraći događaj ili priču u pravilnom slijedu (ima li priča svoj uvod, tijek i završetak)
- Može pravilno ponoviti kratku rečenicu i odgovoriti na pitanja (tko, što, gdje, kada, kakav...)

DV „Radost I“, Soba 2 – predstavljanje knjige (Booktiga)

PREDČITALAČKE VJEŠTINE

- Prepoznaje glasove u riječi (poznaje većinu glasova)
- Pravilno izgovara glasove (riječi)
- Prepoznaje i imenuje kojim glasom počinje i kojim glasom završava riječ
- Ima glasovnu analizu i sintezu (neophodnu za usvajanje tehnike čitanja i pisanja). Može rastaviti riječ na glasove i povezati glasove u riječ (npr. A-N-A, P-A-S, M-O-R-E)

PV Baderna - igrokaz

S

Kojim slovom-glasom počinje riječ SUNCE? Pronađi sve riječi koje počinju kao i riječ SUNCE i oboji ih.

Pronađi i zaokruži svako slovo S.

SOL STOL KOST BOS

Piši slovo S.

S S

Kojim glasom završava riječ PAS? Pronađi i zaokruži sve sličice koje završavaju kao i riječ PAS.

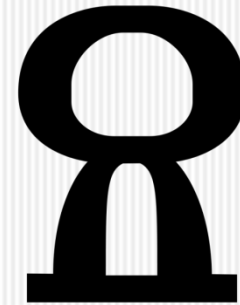
Kojim glasom završava riječ MIŠ? Pronađi i zaokruži sve sličice koje završavaju kao i riječ MIŠ.

POŽELJNO JE POZNAVANJE

slava abecede

čitanje i pisanje vlastitog imena i prezimena

A B C Č Ć D
DŽ Đ E F G H
I J K L Lj M
N Nj O P R S
Š T U V Z Ž

*DV „Radost II”, Soba 1 - igre slovima
(prepoznavanje slova i sastavljanje riječi)*

*PV Vižinada, Soba 3
- igra slovima*

JE LI POTREBNO DIJETE UČITI ČITATI I PISATI PRIJE POLASKA U ŠKOLU?

NE!

**Igrom do čitanja,
M. Čudina Obradović**

**Čitanje prije škole,
M. Čudin Obradović**

ABC

Dijete koje usvoji
predčitalačke vještine
lako će u školi
usvojiti tehniku čitanja i razumijevanja
pročitanoog teksta!

Predčitalačke vještine i razvoj govora:

- Slikovnice, slovarice, slagalice sa slovima
- Zagonetke, pitalice, brojalice
- Igra: govori glasno – tiho, visoko - duboko, brzo - sporo
- Zajedničko čitanje slikovnica i priča koje će dijete prepričati
 - postavljanje pitanja u kojima se djetetu tumače postupci likova što je korisno za prepoznavanje tuđih i svojih emocija, uživanje u situacije drugih (empatija)
 - prepričavanje priča i događaja - ugodna atmosfera
- Što u ovoj prostoriji počinje glasom „S“, Nabroji tri životinje koje počinju glasom „M“, Što sve možemo kupiti u trgovini na glas „K“?
- Neka razlikuje kratke od dugih riječi (PAS – LOPTA)
- Igra „Kaladont“ – reci riječ na završno slovo
- Reci rečenicu na drugi način: npr. Mačka ima tri mačića.
 - Tri mačića imaju mačku.
- Sastavi priču prema slici ili seriji slika.

GRAFOMOTORIČKE VJEŠTINE

- Pravilno drži olovku vrhovima prstiju
- Ima adekvatan pritisak olovke na papir
- Savladalo je bojanje unutar linija
- Zna precrtati likove (krug, kvadrat, trokut, romb)
- Povlači ravne, kružne i valovite linije
- Povlači crte po uzorku (od crte do crte, od točke do točke)
- Crta na način da je crtež prepoznatljiv
- Crtež čovjeka odgovara dobi (ima dijelove tijela)

Poticanje grafomotoričkih vještina

Razvoju pisanja (za pravilno držanje olovke) prethodi dobro razvijena fina motorika ruke (fleksibilnost šake i prstiju).

Aktivnosti za poticanje grafomotoričkih vještina:

- samostalno oblačenje, zakopčavanje i otkopčavanje dugmadi, otvaranje i zatvaranje patentnog zatvarača na odjeći i sličnom, odvrtanje i zatvaranje poklopaca
- crtanje bojicama, kistom, kredom, bojanje, precrtavanje likova
- ručni rad – vezenje/šivanje
- labirinti
- origami
- rezanje škarama
- rad pincetom (hvatanje sitnih predmeta)
- vezanje (mašne, vezica na cipelama, čvorova)
- slaganje odjeće
- igre tijestom, modeliranje tijesta/plastelina
- igra lego kockicama
- nizanje
- sudjelovanje u kuhanju (dodavanje soli, šećera i sl.)
- upotreba kvačica za rublje

PV Žbandaj

DV „Radost II”, Soba 3

Izrada ukrasa za prosinačke svečanosti - rad sa škaricama i ljepilom, bojanje, nizanje

*PV Vižinada, Soba 2 - rezanje škaricama
i nizanje blagdanskih ukrasa*

*PV Vižinada, Soba 3 - likovno stvaralaštvo
Tema: Sv. Nikola (upotreba škarica i ljepila)*

PV Kaštelir, Soba 2 - izrada ukrasa od vune

DV „Radost II“, Soba 1 - nizanje perlica na podlozi

PV Kaštelir, Soba 2 - igra kukuruzom

**Dijete koje ima dobro razvijene
grafomotoričke vještine
brzo će naučiti pisati slova!**

**Predvježbe pisanja - Igre olovkom,
S. Philipps**

KONCENTRACIJA I PAŽNJA

PV Vižinada Soba 3

Igra s karticama za razvoj koncentracije, brzo uočavanje i reagiranje te ustrajnost

DV „Radost II” Soba 1

1. PITANJE

Koje igre provodite, a nisu navedene?

SOCIOEMOCIONALNA ZRELOST

- Izražava emocije na društveno prihvatljiv način (reagiranje na uskraćivanje nekih potreba i želja, gubitka u igri, neuspjeha)
- Može samo zatražiti pomoć
- Poštuje dogovorena pravila
- Suraduje s drugima, sudjeluje u društvenim igrama
- Može se **odvojiti od roditelja** tijekom procjene psihofizičke zrelosti za školu i dr.

DV „Radost II“, Soba 3 - izrada Božićnog vjenčića

PV Baderna - sportske igre

Aktivnosti suradnje

DV „Radost II”, Soba 5 –
izrada terarija – suradnja u
zajedničkoj aktivnosti

PV Vižinada, Soba 2 - društvena igra „Vjeverica“

Što roditelj može učiniti na planu socio - emocionalnog razvoja:

- Davati vlastiti primjer (djeca uče po modelu ponašanja).
- Biti dosljedan u svom odnosu prema djetetu.
- Odrediti granice i pravila ponašanja te davati jasnu povratnu informaciju (objasniti mu zašto želi da to učini ili ne učini).
- Postaviti realna očekivanja.
- Ohrabrivati dijete, izbjegavati kritike.
- Čak i ako se ljuti na dijete, pokazati mu ljubav i poštovanje (objasniti da ponašanje nije u redu, a ne njegova osobnost).
- Svakodnevno razgovarati, pokazati interes za djetetove aktivnosti – odvojiti vrijeme za kvalitetno provođenje vremena.

Aktivnosti:

- Igranje društvenih igara („Čovječe ne ljuti se”, domino, šah, dama, Memory”...)
- Zajedničko čitanje slikovnica, prepričavanje priča i događaja
- Gledanje TV- a i filmova, odlazak u kino, na kazališnu predstavu
- Odlazak na izlet, u park.....

SAMOSTALNOST (PRAKTIČNE VJEŠTINE I NAVIKE)

U brizi za sebe i svoje stvari zna se:

- samo odjenuti
- obuti i vezati vezice

Samostalno je:

- pri jelu
- u higijenskim navikama (korištenju toaleta, pranju i brisanju ruku)
- pospremanju stvari

Snalaženje u komunikaciji s drugima:

- poznaje i koristi običaje pozdravljanja

Radne navike:

- ima sitna zaduženja

Kućanski poslovi primjereni dobi djeteta:

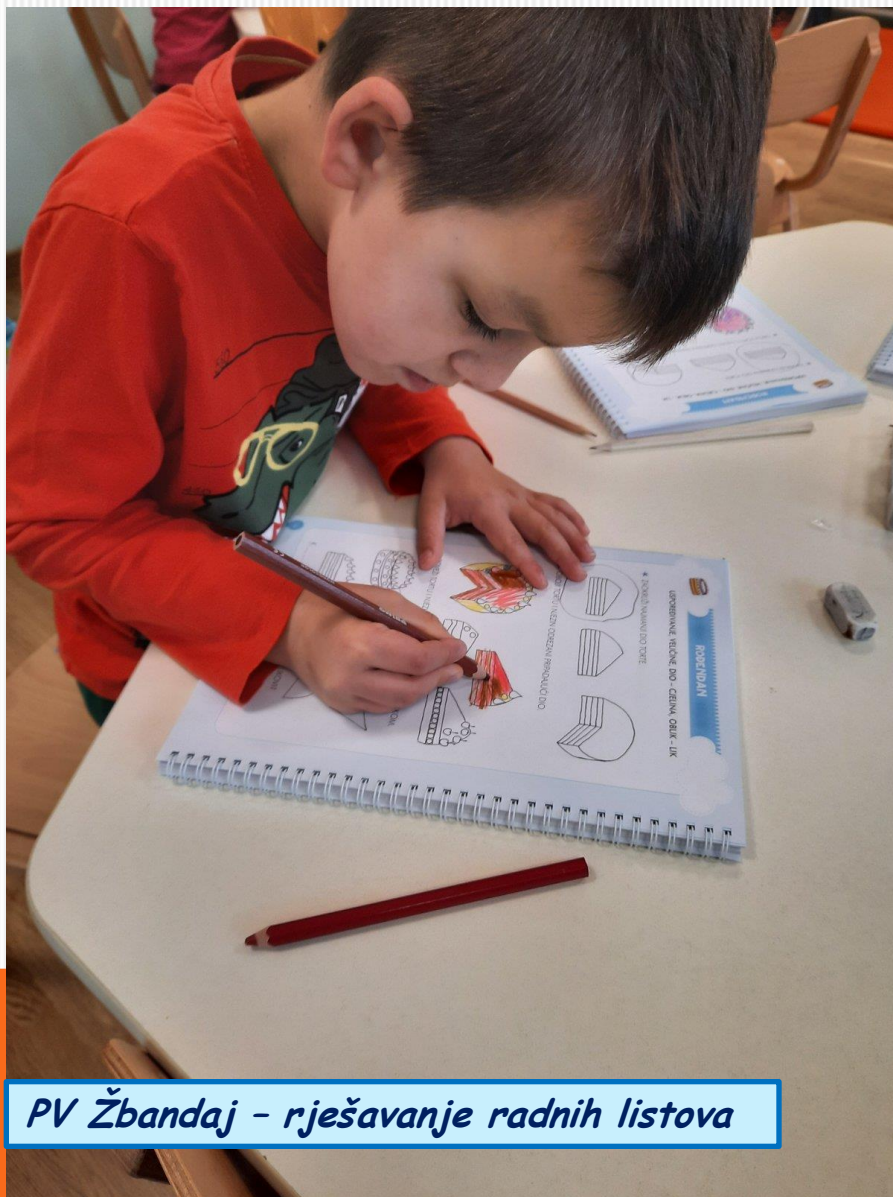
nahriniti kućne ljubimce, pospremiti igračke, krevet, svoju sobu, zaliti kućne biljke, pospremiti kuhinjski stol, obrisati i pospremiti posuđe, pokupiti smeće

ŠTO U VRTIĆU RADIMO U PRIPREMI DJETETA ZA ŠKOLU?

- Jačamo djetetovu pozitivnu sliku o sebi i vlastitim sposobnostima.
- **Dogovaramo pravila i navikavamo djecu kako ih slijediti.**
- Navikavamo dijete na samostalnost u jelu, odijevanju i brizi o sebi, higijenskim navikama.
- **Razvijamo motoriku kroz razne aktivnosti (penjanje, trčanje, skakanje, hodanje).**
- Razvijamo spoznajne aktivnosti, razvoj govora, pažnje, pamćenja, mišljenja, grafomotorike: **slušamo i prepričavamo priče, pjesme, brojalice, crtamo, oblikujemo plastelinom i tijestom - mijesimo kruh, režemo škaricama, obilazimo šumu i tražimo plodove, obilježavamo različite svečanosti, igramo društvene igre provodimo projekte...**
- Provodimo različite aktivnosti izvan vrtića i s vanjskim suradnicima (bajkaonice, radionice kazališne predstave)
- Organiziramo poludnevne izlete
- **Igramo se!**

- *Rješavamo i radne listove (nisu obvezni)*

PV Žbandaj - rješavanje radnih listova

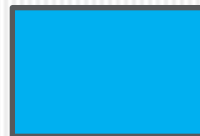
2. PITANJE

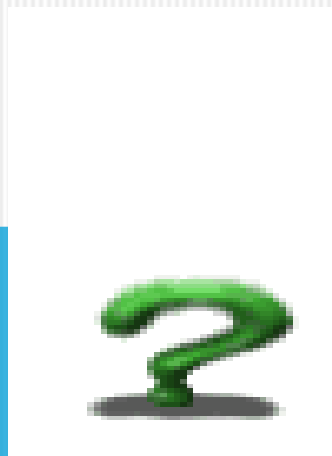
Razmislite....

najrazvijenija vještina djeteta

vještina koju dijete još treba razvijati

**Krene li dijete u školu u pravo vrijeme,
znatno se povećava mogućnost
da školsko učenje za njega bude
zanimljiva i radosna aktivnost, a ne muka.**

NAJBOLJA PRIPREMA – IGRA

PREPORUKE RODITELJIMA - POLAZAK DJECE U ŠKOLU

- **Razvijajte pozitivne stavove prema školi i učiteljima.**
- **Nemojte dijete plašiti školom („S igrom je gotovo... Lako je u vrtiću, čekaj da dođeš u školu“).**
- **S djetetom o školi uvijek pričajte kao o mjestu gdje će naučiti zanimljive stvari, o mjestu gdje će upoznati nove prijatelje.**
- **Budite dosljedni u stvaranju radnih navika.**
- **Osigurajte djetetu radni kutak. U početku budite uz dijete dok piše domaći uradak. Ne radite umjesto djeteta već ga samo uputite kako treba raditi dok se ne osamostali.**
- **Zajedno s djetetom obavite kupnju školske torbe i školskog pribora.**
- **Prije polaska u školu uvježbajte s djetetom put do škole.**
- **Poželjno je da prve dane školovanja jedan od roditelja bude uz dijete kako biste smanjili osjećaj straha i nesigurnost kod djeteta.**
- **Obilježite prvi dan polaska djeteta u školu – neka bude ponosno!**

*PV Vižinada, Soba 3 -
istraživanje Planeta Zemlje*

SVIM ŠKOLARCIMA ŽELIMO PUNO USPJEHA!

Hvala na pažnji!

PITANJA ZA DISKUSIJU

- 1. Smatrate li da je Vaše dijete spremno/zrelo za polazak u školu?**
- 2. Kako pomažete svom djetetu u pripremi ?**
- 3. Koje igre/aktivnosti djeca najviše vole?**
- 4. Što ste novo saznali, što ćete novo primijeniti?**

